

Finanstilsynet
 Århusgade 110
 2100 København Ø

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikrings-selskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
23. juni 2017.
Livsforsikrings-selskabets navn
Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører.
Overskrift
Livsforsikrings-selskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Nyt beregningsgrundlag for Senior- og Markedsrenteordningen.
Resumé
Livsforsikrings-selskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Der indføres nye dødeligheder på 1. orden og 2. orden for både Senior- og Markedsrenteordningen. Dødelighederne er fastsat for 9 forskellige fødselsårsgange og dødeligheden for hver fødselsårsgang er fastsat som en Gompertz-makeham funktion.
Der indføres ny beregningsrente for Markedsrenteordning, idet den ændres fra 4,25 % til 3,75 %. Beregningsrenten for Seniorordningen er uændret 3 %.
Nye dødeligheder og ny beregningsrente får effekt på ydelserne pr. 30.6.2017 for alle medlemmer, som ikke har en aktuel grundform. For de medlemmer, der har en aktuel grundform, reguleres alle ydelser først pr. 1. januar 2018, med mindre der sker en forsikringsbegivenhed. I så fald ændres ydelser ved forsikringsbegivenheden.
Lovgrundlaget
Livsforsikrings-selskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1 nr. 2, nr. 3 og nr. 6.
Ikrafttrædelse
Livsforsikrings-selskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
Den 30. juni 2017.
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikrings-selskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen erstatter
- anmeldelse af 18. december 2006 af teknisk grundlag for forsikringsklasse III.

- Anmeldelse af 28. december 2016 af Satsbilag for 2017 samt ændring af gruppeliv

Angivelse af forsikringsklasse

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Det anmeldte vedrører forsikringsklasse III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Ændring af dødeligheder

Dødeligheder på 1. orden og 2. orden for både Senior- og Markedsrenteordningen ændres pr. 1. juli 2017.

Bestanden er inddelt i 9 generationsgrupper og for hver gruppe er dødeligheden fastsat. Fastsettelsen er sket med udgangspunkt i ISPs modeldødelighed vægtet med depotfordelingen mellem mænd og kvinder i de enkelte generationer, da dødeligheden på Markedsrente- og Seniorordningen er unisex dødelighed.

Dødelighederne på 1. og 2 år udgør følgende afhængig af fødselsår, hvor dødeligheden er givet ved:

$$My_x = A + 10^{(B+cx-10)}$$

Fødselsår	A	B	C
1993<=	0,00033	2,45399	0,07159
1983-1992	0,00061	2,4486	0,07238
1973-1982	0,001	2,69359	0,07015
1963-1972	0,00187	2,87022	0,06856
1953-1962	0,0011	3,64513	0,06057
1943-1952	0,00504	3,11633	0,06712
1933-1942	0,00052	5,31703	0,042
1923-1932	0,00052	5,31703	0,042
<=1922	0,00052	5,31703	0,042

Ændringer medfører følgende ændringer i det tekniske grundlag pr. 1. januar 2017:

I afsnit 1.2 ændres ISPU01(4,25 %) for Markedsrente til ISPU17(3,75%) og ISPU01 (3 %) for Seniorordningen til ISPU17(3%).

I afsnit 2.2. ændres følgende:

Regulativ I, II, III og IV:

For regulativ IV samt til indskud, bidragsstigninger samt bonustilskrivning fra 1. januar 2001 til 31. december 2014 på regulativ I, II og III benyttes dødelighedstavlen ISP01U for både mænd og kvinder.

Til

Regulativ I, II, III:

For indskud, bidragsstigninger samt bonustilskrivning fra 1. januar 2001 til 31. december 2014 på regulativ I, II og III benyttes dødelighedstavlen ISP01U for både mænd og kvinder.

I afsnit 2.2 indsættes nyt afsnit:

Markedsrente- og Seniorordningen:

For regulativ Markedsrente- og Seniorordningen benyttes dødelighedstavlen ISP17U for både mænd og kvinder.

Dødsintensiteten ISP17U er afhængig af fødselsår og for hvert fødselsår givet ved:

$$My_x = A + 10^{(B + cx - 10)}$$

Fødselsår	A	B	C
1993<=	0,00033	2,45399	0,07159
1983-1992	0,00061	2,4486	0,07238
1973-1982	0,001	2,69359	0,07015
1963-1972	0,00187	2,87022	0,06856
1953-1962	0,0011	3,64513	0,06057
1943-1952	0,00504	3,11633	0,06712
1933-1942	0,00052	5,31703	0,042
1923-1932	0,00052	5,31703	0,042
<=1922	0,00052	5,31703	0,042

For ydelser til forældrelose benyttes $\omega = 0,05$

I afsnit 16 under Bonusregulativ 15.2.2: Risiko indsættes følgende:

Beregningsgrundlag	ISPU17
Risiko	2017
Invaliditet	40 %
Død	100%

Ændring af beregningsrente for Markedsrenteordningen

Beregningsrenten for Markedsrenteordningen ændres fra 4,25 % til 3,75 %.

I det tekniske grundlag pr. 1. januar 2017 ændres 2. linje i afsnit 3.2 fra

”For markedsrenteordninger anvendes en omregningsrente på 4,25 % pa.”

Til

”For markedsrenteordninger anvendes en omregningsrente på 3,75 % pa.”

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Indførelsen af nye dødeligheder og ny beregningsrente medfører ændringen af ydelser for medlemmerne, idet medlemmerne er i hhv. Markedsrenteordningen og i Seniorordningen.

Nye dødeligheder og ny beregningsrente får effekt på ydelserne pr. 30.6.2017 for alle medlemmer, som ikke har en aktuel grundform. For de medlemmer, der har en aktuel grundform, reguleres alle ydelser først pr. 1. januar 2018, med mindre der sker en forsikringsbegivenhed. I så fald nedsættes ydelsen ved forsikringsbegivenheden.

På Markedsrenteordningen, hvor både beregningsrente og dødelighed ændres, vil ikke-pensioneret medlemmer blive nedreguleret med 20-25 %, alderspensionister vil blive nedreguleret med op til 5 %, mens invalidepensionister vil blive nedreguleret med 11-16 %.

På Seniorordningen, hvor kun dødeligheden ændres, vil ikke-pensioneret medlemmer blive nedreguleret med 15-20 %, mens aktuelle kan forvente en nedregulering på 5-7 %.

Baggrunden for indførelsen af dødelighed, som er afhængig af fødselsår, er at der nu tages højde for at yngre medlemmer har længere forventede levetider end ældre medlemmer. Indførelsen af dødeligheder afhængig af fødselsår sikrer dermed i højre grad end tidligere, at pensionerne fremover ikke falder pga. længere levetider.

Baggrunden for nedsættelsen af beregningsrenten er det generelle lave renteniveau.

Medlemmer på Markedsrenteordningen og på Seniorordningen har ikke ret til bonus og er ikke underlagt kontributionsprincippet, da ordningerne er forsikringsklasse III. Det enkelte medlems depot pr. 1. juni 2017 ændres ikke. Det er udelukkende fastsættelsen af ydelsen, der ændres. Det anmeldte er således rimeligt og betryggende.

Med den ændrede dødelighed på 1. og 2. orden forventes et risikoresultat i balance for forsikringsklasse III.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er ingen juridiske konsekvenser for pensionskassen

<p>Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet</p> <p>Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.</p> <p>Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.</p> <p>Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.</p>	
<p>Datagrundlaget, der ligger til grund for det anmeldte, er den bestanden i Seniorordningen og i Markedsrenteordningen.</p> <p>Ændringerne af dødeligheden og renten medfører uændrede depoter, og dermed har ændringerne ingen økonomiske konsekvenser for pensionskassen.</p>	
<p>Navn</p> <p>Angivelse af navn</p>	
<p>Karin Elbæk Nielsen</p>	
<p>Dato og underskrift</p>	
<p>23. juni 2017</p>	
<p>Navn</p> <p>Angivelse af navn</p>	
<p>Søren Andersen</p>	
<p>Dato og underskrift</p>	
<p>23. juni 2017</p>	